Адыгэ макъ

№ 29 (19543)
2010-рэ илъэс
БЭРЭСКЭШХУ
МЭЗАЕМ и 19

ОСЭ ГЪЭНЭФАГЪЭ ИIЭП

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэмрэ и Правительствэрэ ягъэзет

Адыгэ Республикэм и Президент и Указ

Адыгэ Республикэм экономикэ хэхъоныгъэмкIэ ыкIи сатыумкIэ иминистрэ ехьылIагъ

Адыгэ Республикэм и Конституцие ия 78-рэ статья иподпунктэу «п»-м тегъэпсыхьагъэу **унашъо сэшIы:**

1. ЛIыхэсэ Махьмуд Азмэт ыкъор Адыгэ Республикэм экономикэ хэхъоныгъэмкIэ ыкIи сатыумкIэ иминистрэу гъэнэфэгъэнэу.
2. ЗыкIэтхэхэрэ мафэм щыублагъэу мы Указым кIуачIэ иIэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Президентэу ТХЬАКIУЩЫНЭ Аслъан

къ. Мыекъуапэ,
мэзаем и 17, 2010-рэ илъэс
N 19

Адыгэ Республикэм и Президент и Указ

Адыгэ Республикэм информатизациемкIэ и ГъэIорышIапIэ ипащэ ехьылIагъ

Адыгэ Республикэм и Конституцие ия 78-рэ статья иподпунктэу «р»-м тегъэпсыхьагъэу **унашъо сэшIы:**

1. Берестнев Андрей Петр ыкъор Адыгэ Республикэм информатизациемкIэ и ГъэIорышIапIэ ипащэу гъэнэфэгъэнэу.
2. ЗыкIэтхэхэрэ мафэм щыублагъэу мы Указым кIуачIэ иIэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Президентэу ТХЬАКIУЩЫНЭ Аслъан

къ. Мыекъуапэ,
мэзаем и 16, 2010-рэ илъэс
N 16

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъу

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъоу N 208-р зытетэу «Унэе IэпыIэгъу хъызмэтшIапIэхэм хэхъоныгъэ ашIыным кIэгъэгушIугъэнхэм ехьылIагъ» зыфиIоу 2002-рэ илъэсым бэдзэогъум и 19-м аштагъэм кIуачIэ имыIэжьэу лъытэгъэным фэгъэхьыгъ

ДжырэкIэ кIуачIэ зиIэ законодательствэм диштэу шIыгъэным пае Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет **унашъо ышIыгъ:**

1. Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъоу N 208-р зытетэу «Унэе IэпыIэгъу хъызмэтшIапIэхэм хэхъоныгъэ ашIыным кIэгъэгушIугъэнхэм ехьылIагъ» зыфиIоу 2002-рэ илъэсым бэдзэогъум и 19-м аштагъэм (Адыгэ Республикэм изаконодательствэ зэхэугъоягъэхэр, 2002, N 7) кIуачIэ имыIэжьэу лъытэгъэнэу.
2. Заштэрэ мафэм щыублагъэу мы унашъом кIуачIэ иIэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэу КЪУМПЫЛ Мурат

къ. Мыекъуапэ,
мэзаем и 17, 2010-рэ илъэс
N 30

Адыгеир шъхьафит зашIыжьыгъэр илъэс 67-рэ хъугъэ

ЦIыфхэм ащымыгъупшэщт лIыхъужъныгъ

Сурэтыр А. Гусевым къытырихыгъ.

Адыгеим нэмыц-фашист техакIохэр зырафыжьыгъэхэм ия 67-рэ илъэс фэгъэхьыгъэ Iофтхьабзэхэр мы мафэхэм тиреспубликэ ичIыпIэ зэфэшъхьафхэм ащызэхащэх. Мыщ епхыгъэу Хэгъэгу зэошхом цIыфэхыгъэ тидзэкIолIхэм ясаугъэтэу Мыекъопэ дэкIыгъом дэжь щытым тыгъуасэ цIыфыбэ къыщызэрэугъоигъ. Ахэм ахэтыгъэх Адыгэ Республикэм и Президентэу ТхьакIущынэ Аслъан, федеральнэ инспектор шъхьаIэу ЛIыIужъу Адам, АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатхэр, министрэхэм я Кабинет хэтхэр, къулыкъу, ведомствэ ыкIи гъэIорышIэпIэ зэфэшъхьафхэм япащэхэр, ветеран организациехэм ялIыкIохэр, нэмыкIхэри.

Тикъэралыгъо, Адыгеир шъхьафит зышIыкIыгъэ дзэкIолIхэм зэрахьэгъэ лIыхъужъныгъэр цIыфхэм зэращымыгъупшэщтыр, заом щыфэхыгъэхэр егъэшIэрэ шIэжьэу тыгу зэрилъыщтхэр къыхагъэщызэ, къызэрэугъоигъэхэр зы такъикърэ афэшъыгъуагъэх. Нэужым саугъэтым екIолIагъэх, къэгъагъэхэр кIэралъхьагъэх.

ТХЬАРКЪОХЪО Адам.

Адыгеир гъэтхэ губгъо IофшIэнхэм афэхьазыр

УФ-м мэкъу-мэщымкIэ иминистрэ игуадзэу Александр Беляевым тхьамэтагъор зыщызэрихьэгъэ зэхэсыгъоу межведомственнэ комиссием Ростов-на-Дону щыриIагъэм ащ фэдэ зэфэхьысыжь щашIыгъ. Гъэтхэ губгъо IофшIэнхэр зэрэзэхащэщтхэм, Къыблэ федеральнэ шъолъырым иагропромышленнэ комплекс игъэIорышIапIэхэм Iэпы-Iэгъу зэраратыщтым ар фэгъэхьыгъагъ. АР-мкIэ зэхэсыгъом хэлэжьагъ мэкъу-мэщымкIэ министрэу Юрий Петровыр.

АР-м мэкъу-мэщымкIэ иминистрэ къызэриIуагъэмкIэ, хьэм макIэу федэ къызэрихьырэм фэшI, бжыхьасэу ар зыщапхъыщтыр мыгъэ нахь макI, ау чылапхъэ ашIыщт соемрэ натрыфымрэ нахьыбэу апхъыщт. 2009-рэ илъэсым соер гектар мини 3,8-рэ хъущтыгъэмэ, мыгъэ ар гектар мини 8-м нагъэсын гухэлъ яI. Ащ фэдэу натрыф гектар мини 7,8-рэ блэкIыгъэ илъэсым апхъыгъагъэмэ, мыгъэ мини 10-м нагъэсынэу рахъухьагъ. ПстэумкIи гъэтхасэхэм гектар мин 98,8-рэ арагъэубытыщт. Мы кIымафэм ом изытет бжыхьасэхэмкIэ федэ хъугъэ, апхъыгъэм ипроцент 79-м ызытет уигъэрэзэнэу щыт.

Шъоущыгъу зыхашIыкIырэ чIыплъэу апхъыщтыри мыгъэ нахьыбэ ашIынэу гухэлъ яI. Къэралыгъом шъоущыгъоу щагъэфедэрэм изыныкъо нахьыбэр IэкIыбым къызэрэращырэм къыхэкIэу УФ-м и Правительствэ мы Iофыгъом ынаIэ тыридзагъ. Адыгеим мы чIыпIэ лъэпкъым илэжьын зыкъыщырагъэIэтыжьынэу рагъэжьагъ. БлэкIыгъэ илъэсым ар гектар 250-рэ хъущтыгъэ, 2010-рэ илъэсым 1500-м нагъэсыщт. Гъэтхасэхэм апае лэжьыгъэ чылапхъэу ящыкIагъэр проценти 100-у рагъэкъугъ.

Адыгеим иагропромышленнэ комплекс хэхъоныгъэ ышIыным фэшI щырахъухьэрэ пстэури икъоу ыкIи игъом зэрэщагъэцакIэрэр межведомственнэ комиссием изэхэсыгъо щысэу къыщахьыгъ.

АР-м и Президент ипресс-къулыкъу

Адыгэ Республикэм и Президентрэ Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинетрэ лъэшэу гухэкI ащыхъоу федеральнэ антимонопольнэ къулыкъум Адыгэ РеспубликэмкIэ и ГъэIорышIапIэ ипащэу Кубэщыч Аслъан КъэплъынкIэ къэплъан ыкъом фэтхьаусыхэ ащ янэ идунай зэрихъожьыгъэм фэшI.

Илъэс IофшIагъэхэр зэфахьысыжьыгъэх

Урысыем кощынымкIэ ифедеральнэ къулыкъу икъутамэу Адыгэ Республикэм щыIэм епхыгъэу лэжьэрэ Общественнэ-консультативнэ Советым джырэблагъэ зэхэсыгъо иIагъ. Ащ хэлэжьагъэх Урысыем и ОФМС икъутамэу АР-м щыIэм иаппарат илIыкIохэр, миграционнэ къулыкъум иструктурэхэм япащэхэр, Общественнэ-консультативнэ Советым хэтхэр.

Зэхэсыгъом щытегущыIэщтхэу IофыгъуитIу агъэнэфэгъагъ. Ахэр 2009-рэ илъэсым Советым Iоф зэришIагъэм икIэуххэр зэфэхьысыжьыгъэнхэр ыкIи кощын Iофыгъохэм япхыгъэу законодательствэм зэхъокIыныгъэу фэхъугъэхэм цIыфхэр ащыгъэгъозэгъэнхэр арых.

ОФМС-м икъутамэу АР-м щыIэм ипащэу Александр Ивашиным зэхэсыгъом пэублэ гущыIэ къыщишIызэ, икIыгъэ илъэсым къулыкъум иIофшIэн зэрэзэхэщэгъагъэм кIэкIэу къытегущыIагъ. Ащ къызэрэхигъэщыгъэмкIэ, а уахътэм къыкIоцI Адыгеим щыпсэурэ цIыфхэм япчъагъэ нэбгырэ миным ехъу къыхэхъуагъ. Охътэ гъэнэфагъэм къыкIоцI республикэм къихьанхэу фитыныгъэ зэратыхэрэм япчъагъэ илъэс къэс агъэнафэ. 2009-рэ илъэсым ащ фэдэ фитыныгъэ зэратыгъэхэм япчъагъэ нэбгырэ 1965-рэ мэхъу.

Нэужым Общественнэ-консультативнэ Советым итхьаматэу А. Поддубнэм 2009-рэ илъэсым Iоф зэрашIагъэм икIэуххэр къызэфихьысыжьыгъ. Ащ къызэриIуагъэмкIэ, 2007-рэ илъэсым къыщегъэжьагъэу ОФМС-м икъутамэу АР-м щыIэм епхыгъэу мы Советым Iоф ешIэ. Консультативнэ органым пшъэрылъ шъхьаIэу иIэр общественнэ ыкIи научнэ организациехэм, лъэпкъ зэфэшъхьафхэм ащыщхэу къэкIожьыгъэхэм зэпхыныгъэ адыряIэу миграционнэ политикэм дэлэжьэгъэныр ары.

Илъэсым къыкIоцI Советым миграционнэ политикэм ылъэныкъокIэ дэгъоу Iоф зэришIагъэр зэфэхьысыжьхэм къагъэлъэгъуагъ, цIыфхэм зэпхыныгъэу адыряIэхэр агъэпытагъэх.

УФ-м хьакъулахьхэмкIэ и Кодекс зэхъокIыныгъэхэр зэрэфэхъугъэхэм къыхэкIэу, Урысыем и ОФМС икъутамэ цIыфхэм фэIо-фашIэу афигъэцакIэхэрэм ауасэ 2010-рэ илъэсым къызэрэхэхъуагъэм фэгъэхьыгъэу къэгущыIагъ ащ иотдел ипащэу Мамый Юрэ. Ащ къызэриIуагъэмкIэ, 2010-рэ илъэсым ищылэ мазэ и 29-м къыщегъэжьагъэу урысые паспорт къыдэзыхыщтхэм къэралыгъо хэбзэIахьэу атыщтыр нахьыбэ хъугъэ. ГущыIэм пае, 2008-рэ илъэсым паспортым икъыдэхын соми 100 тефэщтыгъэмэ, джы ар сомэ 200 хъугъэ. IэкIыб хэгъэгу укIон хъумэ уищыкIэгъэщт паспортым сомэ 1000 (2008-рэ илъэсым ар сомэ 400 хъущтыгъэ) тефэ. Джащ фэдэу мы илъэсым игъэтхапэ и 1-м къыщыублагъэу Федеральнэ законэу «УФ-м узэрикIыщт ыкIи укъызэрихьащт шIыкIэхэр» зыфиIорэм зэхъокIыныгъэхэр зэрэфэхъущтхэм Мамый Юрэ игугъу къышIыгъ. Ащ къыхэкIэу биометрическэ шапхъэхэм атехыгъэ паспорт лъэпкъэу къежьагъэм илъэси 10 пIалъэ иIэ хъущт.

КIАРЭ Фатим.

Сурэтыр Iэшъынэ Аслъан тырихыгъ.

Къыоузын ылъэкIыщтыри къыщыуаIощт

«Псаунырэм и Гупчэу» тыгъуасэ Мыекъуапэ къыщызэIуахыгъэм Адыгэ Республикэм медицинэ профилактикэмкIэ и Гупчэ епхыгъэу Iоф ышIэщт. Лъэхъаным диштэрэ оборудованиемкIэ, нахь тэрэзэу къэпIон зыхъукIэ, компьютерхэмкIэ, медицинэ учреждениер зэтегъэпсыхьагъ. Ар къызыфагъэфедэзэ, цIыфхэм япсауныгъэ изытет ауплъэкIущт. Анахь гъэшIэгъоныр узэу непэ цIыфыр зыгъэгумэкIырэм имызакъоу, тапэкIэ къеолIэн ылъэкIыщтыри къызэрагъэнэфэщтыр ары.

Адыгэ Республикэм медицинэ профилактикэмкIэ и Гупчэ иврач шъхьаIэу Мэт Заремэ къызэриIуагъэмкIэ, цIыфым физическэу зэрэхахъорэр, гум, тхьабылхэм язытет, ыпкъышъол псэу, жирэу хэлъыр зыфэдизыр, тапэкIэ уз къыфэзыхьын зылъэкIыщт зэхъокIыныгъэ горэ афэхъугъэмэ компьютерым къегъэлъагъо. Ипсауныгъэ изытет нахь дэи мыхъуным фэшI ышIэн фаехэр, зэрэзэIэзэжьыщтыр а чIыпIэ дэдэм «къыфитхыщт». Ащ фэдэу рекомендацие зэфэшъхьафэу мини 3-м ехъу компьютерым ипрограммэ хэт, специалистхэм агъэунэфыхэрэр къыдалъытэхэзэ, ахэм зэхъокIыныгъэхэр тапэкIэ афашIыщтых. Компьютерым къыгъэлъэгъуагъэхэмрэ лабораторнэ уплъэкIунэу ашIыгъэхэм язэфэхьысыжьхэмрэ зэригъапшэхэзэ, врачым цIыфым нахь къекIущтыр къыфигъэнэфэщт.

Непэ цIыфыбэ къащэчырэм, зэрэзыхамыгъэкIышъурэм егъэгумэкIы. АщкIи IэпыIэгъу къыуатын алъэкIыщт. ЫпэрапшIэу уизытет ауплъэкIунышъ, нэужым узэрэзекIон фаер къыпфагъэнэфэщт. ЦIыфым ипсауныгъэ изытет такъикъ 40 нахьыбэрэ пымылъхэу, ыпкIи хэмылъэу къауплъэкIущт. Специалистэу Гупчэм Iоф щызышIэщтхэр апшъэрэ гъэсэныгъэ зэзыгъэгъотыгъэхэм яшIэныгъэ зыщыхагъэхъорэ Урысые медицинэ академиеу Москва дэтым щеджагъэх.

Мы Гупчэм фэдэу пстэумкIи 513-рэ Урысыем ичIыпIэ зэфэшъхьафхэм къащызэIуахыгъ. Федеральнэ ахъщэу къатIупщыгъэмрэ субъектхэм ащ хагъэхъуагъэмрэ ахэр зэрагъэпсыгъэхэр. «Псаунырэм и Гупчэу» Мыекъуапэ къыщызэIуахыгъэм пэIуагъэхьанэу федеральнэ ахъщэу сомэ мин 748-рэм ехъу къафэкIуагъ, процент 30-р республикэ бюджетым къыхэхыгъэ хъугъэ. КIэлэцIыкIухэри мыщ щауплъэкIугох, ау тапэкIэ ахэм апае хэушъхьафыкIыгъэу къызэIуахын гухэлъ яI. Мы илъэсым ащ пэIухьанэу сомэ миллионрэ мин 713-рэ федеральнэ Гупчэм ыгъэнэфагъ.

ХЪУТ Нэфсэт.

Сыд фэдэрэ лъэныкъокIи щынэгъончъэн фае

Экономическэ кризисэу мы лъэхъаным тызыхэтым къиныгъо гъэнэфагъэхэр къызыдехьыхэми, шIокI имыIэу гъэцэкIэгъэн фэе Iофыгъохэу цIыфым ипсауныгъэ къэухъумэгъэным епхыгъэхэр зэкIэми апшъэх. Ахэм зыкIэ ащыщ IофшIэныр щынэгъончъэныр, ащ фэгъэхьыгъэ къэралыгъо политикэр IофшIапIэхэм япащэхэм агъэцэкIэныр. Ары къызыпкъырыкIыгъэхэри Республикэ программэ хэушъхьафыкIыгъэ мы лъэныкъомкIэ заштэм ыкIи пшъэрылъ гъэнэфагъэхэр ащ къызыщагъэуцум.

А программэм къызэрэдилъытэу, республикэм ит предприятиехэм IофшIэныр зэращызэхэщэгъэ шIыкIэр, ащ ищынэгъончъагъэ икIыгъэ илъэсым ыуплъэкIугъ ыкIи зэфэхьысыжьхэр ышIыгъэх а Iофым фэгъэзэгъэгъэ комиссием. Предприятиехэу, организациехэу, унэе IофшIапIэхэу анахь дэгъоу къыхагъэщыгъэхэм, лъэныкъо пстэумкIи IофшIэныр щынэгъончъэу зыщызэхэщагъэхэм дипломхэмрэ шIухьафтынхэмрэ аратыгъэх.

ЫпшъэкIэ зигугъу къыщытшIыгъэ программэм къыщыгъэнэфэгъэгъэ Iофыгъохэм ащыщыгъ IофшIэпIэ чIыпIэхэм япащэхэм, яспециалистхэм курсхэр афызэхащэхэзэ, IофшIэныр щынэгъончъэным иамалхэм афегъэджэгъэнхэр. Ащ тетэу илъэсым къыкIоцI нэбгырэ 734-рэ республикэм щырагъэджагъ. Джащ фэдэу IофшIэпIэ чIыпIэхэм яаттестации зэхащэн алъэкIыгъ, IофшIэпIэ чIыпIэ 2417-рэ ащ къыхырагъэубытагъ. Мыхэм зэкIэми апэIухьэгъэ мылъкур республикэ бюджетым къыхагъэкIыгъ.

Урысые Федерацием социальнэ страхованиемкIэ и Фонд Адыгэ РеспубликэмкIэ и Къутамэ ыкIи IофшIэнымкIэ къэралыгъо инспекцием къатырэ пчъагъэхэм къызэрагъэлъагъорэмкIэ, икIыгъэ илъэсым нэбгыри 140-м шъобж зэфэшъхьафхэр IофшIэпIэ чIыпIэхэм ащытещагъэхэ хъугъэ, ахэм ащыщэу нэбгыри 8-м — шъобж хьылъэх, нэбгыри 5-м ядунай ахъожьыгъ. Арышъ, IофшIэпIэ чIыпIэ цIыфым еогъэгъотыкIэ икъунэу щытэп, ар щынэгъончъэу щытыным ишапхъэхэри пащэхэм агъэцэкIэн фае. Анахьэу ар зыфэгъэхьыгъэр, комиссием къызэрэхигъэщырэмкIэ, бизнес цIыкIум ипредприятиехэр ары.

ЖАКIЭМЫКЪО Аминэт.

Тучан гъэшIэгъон

Мыекъуапэ иурамэу Краснооктябрьскэм утетэу къэлэ паркым ылъэныкъокIэ укIо зыхъукIэ, «Дышъэ идагъ» ыцIэу тучан гъэшIэгъон уIукIэщт. Мыр джырэблагъэ къызэIуахыгъ.

Тучаным щащэх адыгэ бзылъфыгъэ ыкIи хъулъфыгъэ шъуашэхэр, кIэлэцIыкIу лъэпкъ щыгъынхэр. Бзылъфыгъэ саехэр нысэщэ щыгъыным нахь тегъэпсыхьагъэхэу, фыжьыр къябэкIэу дыгъэх. Ахэр уфаемэ къыуащэщтых, охътэ гъэнэфагъэкIэ (хьафэу) къыуатынхи алъэкIыщт, пфэшIу къычIэмыкIыгъэмэ, заказ пшIымэ, къыпфадыщт.

Шъуашэр пщэфыщтмэ мин 35-рэ фэдиз ыуас, охътэ гъэнэфагъэкIэ къаIыпхыщтмэ мини 10-м къыщегъэжьагъэу птыщт.

Адыгэ кIалэхэр ыкIи пшъашъэхэр къызэрэщэхэ хъумэ ащэфырэ урыс шъошэ лъапIэм ыпэу мыщ щащэрэ адыгэ шъуашэхэр зыщэфынхэ къызэрэкъокIыщтым техъырэхьышэрэп.

Тучаныр къызэIуахыгъ Цурмыт унагъоу IэкIыбым къикIыжьыгъэхэу тIэкIу шIагъэу хэкум щыпсэухэрэм. Ахэр Айнур, Эрсин, Нарт ыкIи ащ хэкужъым щигъотыгъэ шъхьэгъусэу Рузан.

Шъуашэхэм анэмыкIэу тучаным адыгэ быракъыр, пхъэкIычхэр, дышъэ идагъэхэр ыкIи нэмыкI пкъыгъохэу адыгэ щыIакIэм епхыгъэхэр щащэх.

СИХЪУ Гощнагъу.

ЛЪЭПКЪ МЭКЪАМЭМ ЫКIУАЧIЭКIЭ

Аулъэ (МыгъолI) Зурыет Батырбый ыпхъур Шэуджэнхьаблэ щыпсэурэ унэгъо зэдэIужь дахэ къихъухьагъ. Янэ-ятэхэри цIыф гъэсагъэхэу щытхэти, ясабыйхэм пIуныгъэ-гъэсэныгъэ дэгъу арагъэгъотыгъ. 1987-рэ илъэсым Адыгэ къэралыгъо кIэлэегъэджэ институтым имузыкальнэ факультет Зурыет къеухышъ, Мыекъопэ гурыт еджапIэу N 5-м кIэлэегъаджэу IофшIэныр щырегъажьэ. Бэ темышIэу музыкэмкIэ езыгъэджэхэрэ кIэлэегъаджэхэм язэнэкъокъу ар хэлажьэ ыкIи ащ ыуж адыгэ мэкъамэхэр аригъэшIэнэу Адыгэ кIэлэегъэджэ колледжым аштэ.

Колледжым ащ зыщыригъаджэхэрэр илъэс 20 хъугъэ. А уахътэм къыкIоцI гъэхъэгъэ гъэнэфагъэхэр ышIыгъэх. Мыпшъыжьэу ныбжьыкIэхэм Iоф адешIэ. Колледжым икIэлэегъаджэхэм гъусэныгъэ адыриIэу, урок ужхэм зэхащэрэ зэIукIэгъухэм музыкэмкIэ ригъэджэрэ студентхэр ахегъэлажьэх.

Адыгэ тхэкIо цIэрыIоу МэщбэшIэ Исхьакъ фэгъэхьыгъэу зэхэтщэгъэгъэ пчыхьэзэхахьэ игъэкIотыгъэм тхакIом иусэхэу орэдышъом ралъхьагъэхэм ащыщхэу студентхэм зэхытагъэхыгъэхэм Зурыет къадыригъэIуагъ («Сиорэд», «Шъэогъу» нэмыкIхэри).

Фашист техакIохэр тиадыгэ чIыгу зырафыжьыгъэхэр илъэс 65-рэ зэрэхъурэм фэгъэхьыгъэ литературнэ хьакIэщэу зэхэтщэгъагъэм къыщаIогъэ орэдхэу «Шъэогъу» (МэщбэшIэ И.), «Синэнэ гупс» (КъумпIыл Къ.), нэмыкIхэри студентхэм дэгъоу къаIоным фэзыгъэхьазырыгъэхэр МыгъолI Зурыет. Ащ фэдэу бэ зигугъу къэпшIын плъэкIыщтыр.

НыбжьыкIэхэм япIункIэ, ягъэсэнкIэ лъэпкъ мэкъэмэ дахэхэр амалышIух. Мэкъэмэ жъынчым ныбжьыкIэхэр дэхагъэм фещэх, егъэгупшысэх, егъэчэфых, дахэу зекIонхэм фегъасэх, шIугъэм, цIыфыгъэ иным фепIух.

ТиныбжьыкIэхэм Зурыет шIу алъэгъу, шъхьэкIафэ фашIы. Имузыкальнэ «ХьакIэщ» студентхэр исхэу, орэдхэр аригъашIэу бэрэ плъэгъущт.

Адыгэ мэкъамэм кIуачIэу иIэр, мэхьанэу пкъырылъыр нахь къагурыIоным пае Зурыет шIыкIэ зэфэшъхьафхэр егъэфедэх. Студентхэм конкурсхэр афызэхещэх, фестивальхэм ахегъэлажьэх. 2009-рэ илъэсым фестивалэу «Весна — АГУ» зыфиIоу университетым щыкIуагъэм вокальнэ купэу ащ зэхищагъэм орэдхэр щигъэжъынчыгъэх, тистудентхэм дахэу зыкъыщагъэлъэгъуагъ.

Илъэс къэс, шэкIогъум и 8-м, мафэу Андырхъое Хъусен агу къызыщагъэкIыжьырэм, Зурыет иорэдыIо куп хэлажьэ, ЛIыхъужъым ехьылIэгъэ усэхэм къяджэх, Андырхъое Хъусен фэгъэхьыгъэ орэдыр къарегъаIо.

«ИсэнэхьаткIэ анахь дэгъур» зыфиIорэ зэнэкъокъоу колледжым илъэс къэс щызэхатщэрэм кружокым хэтхэр хегъэлажьэх, орэд дахэхэр къарегъаIох.

Республикэхэу Арменией, Чэчэным, Дагъыстан, Татарстан, Грецием ащыпсэурэ лъэпкъхэм якультурэ, яискусствэ фэгъэхьыгъэ фестивалэу тиколледж 2009-рэ илъэсым тхьамафэм къыкIоцI щыкIуагъэр гъэшIэгъон дэдагъ. Ащ тистудентхэр чанэу хэлэжьагъэх. Орэдэу къыщаIуагъэр зэкIэ ипщынэ макъэкIэ къэзыгъэдэхагъэр кIэлэегъэджэ IэпэIасэу МыгъолI Зурыет ары. Джащ фэдэ зэIукIэгъухэу ащ зэхищэхэрэм студентхэм яшIэныгъэ нахь куу, яакъыл, ягулъытэ нахь чан хъунымкIэ яшIогъэшхо къэкIо.

Лъэпкъ мэкъамэр, лъэпкъ орэдхэр ныбжьыкIэхэм агу нэсэу, зэхашIэу хъунхэм пае Зурыет зэIухыгъэ музыкальнэ занятиехэр зэхещэх. Адыгэ лъэпкъ культурэм, лъэпкъ искусствэм афэлэжьэрэ ансамблэу «Жъыур» (худ. пащэр ГъукIэ Замудин) къырегъэблагъэ. Ижъырэ адыгэ музыкальнэ Iэмэ-псымэхэм ахэм къарагъэIорэ адыгэ орэдыжъхэм нэIуасэ афэхъух. А орэдыжъхэр зэраусыщтыгъэхэм, ахэр зыфэгъэхьыгъэхэм «Жъыум» хэтхэм тиныбжьыкIэхэр нэIуасэ афашIых. Адыгэ лъэпкъыр, адыгэ чIыгур щэIэфэ ахэр зэрэмыкIодыщтхэр, ахэм лIыхъужъэу ахэтхэу Хьатх Мыхьамэт, Хьатх я КъокIас, Айдэмыркъан, нарт лIыхъужъхэм непэрэ шъхьафитныгъэу тиIэр къызэрэтфагъэблэгъагъэм гу лъарагъатэ. Тхьабысым Умарэ къызыхъугъэр илъэс 90-рэ зэрэхъугъэм фэгъэхьыгъэу игъэкIотыгъэ музыкальнэ пчыхьэзэхахьэу колледжым щыкIуагъэр гъэшIэгъоныгъэ. Ар зэхэзыщагъэр Зурыет ары. Пчыхьэзэхахьэм къыригъэблэгъагъэх Умарэ икъоджэгъоу, училищыр къэзыухыгъэу, республикэ гимназием идиректорыгъэу Быжь Сыхьатбый, орэдыIоу Шъэожъ Розэ. Мыхэр Тхьабысым Умарэ итворчествэ, щыIэныгъэ гъогоу къыкIугъэм къатегущыIагъэх. ТиныбжьыкIэхэм амышIэщтыгъэу бэ зэхахыгъэр, бэ агъэшIэгъуагъэр. ОрэдыIо цIэрыIоу Нэхэе Тэмари концертым къыхэлэжьагъ, Умарэ иорэдмэ ащыщхэр къыIуагъэх. Тхьабысым Умарэ ехьылIэгъэ фильмэу Зурыет ыгъэхьазырыгъэри мыщ къыщагъэлъэгъуагъ, ашIогъэшIэгъонэу зэкIэри еплъыгъэх. Тиколледж идиректорэу Ацумыжъ Казбек пчыхьэзэхахьэр Зурыет дэгъу дэдэу зэригъэхьазырыгъэмкIэ къыфэразэу «тхьауегъэпсэу» къыриIуагъ.

Джащ тетэу, ылъэкI къымыгъанэу Зурыет ныбжьыкIэхэм адэлажьэ. Дэхагъэм, шIугъэм, шIулъэгъум ахэр афегъасэх, афепIух. Адыгэ музыкэмкIэ, адыгэ мэкъамэхэмкIэ кIэлэегъэджэ IэпэIасэу МыгъолI

Зурыет системэ гъэнэфагъэ хэлъэу ныбжьыкIэхэм Iоф адишIэныр къыдэхъу, шIуагъи ащ къеты.

Зурыет шIэныгъэу IэкIэлъым, опытэу иIэм егупсэфылIэрэп, ренэу ахэм ахигъэхъоным пылъ, Iоф зыдешIэжьы. Конференциехэм ахэлажьэ, курсхэм ащэIэ. Урысыем икъэлэ зэфэшъхьафхэм ащыкIорэ конференциехэм язэхэщакIохэм гъусэныгъэ адыриI, ахэм яопыт къызыIэкIигъэхьаным пылъ. ГущыIэм пае, 2009-рэ илъэсым Дунэе научнэ-практическэ конференциеу Белгород хэкум икъалэу Старый Оскол щыкIуагъэм Зурыет идокладкIэ хэлэжьагъ.

2009-рэ илъэсым ичъэпыогъу мазэ Вологдэ щыкIогъэ научнэ-практическэ конференцием идоклад ыгъэхьыгъ. Ащ фэдэу педагогическэ гупшысэхэм яфестивалэу «Урок шъхьэихыгъ» зыфиIоу Москва щыкIуагъэми хэлэжьагъ. А къалэхэм къащыдагъэкIыгъэ тхылъхэм идокладхэр къадэхьагъэх. Зурыет ахэр шIушIэгъэ инкIэ фэплъэгъу хъущт.

Джащ тетэу кIэлэегъаджэм лъэпкъ музыкэмкIэ шIэныгъэу иIэр нахь куу зэришIыщтым мыпшъыжьэу дэлажьэ, ишIэныгъэхэмкIэ ежь фэдэ кIэлэегъаджэхэм адэгуащэ, ежьыри ахэм нахь ахегъэхъо зэпыт.

ПЭНЭШЪУ Саудэт.
КIэлэегъэджэ колледжым иIофышI, кIэлэегъэджэ IофшIэным иветеран.

Сурэтхэм арытхэр: **музыкэмкIэ кIэлэегъаджэу Аулъэ Зурыет; концертым Зурыет фегъэхьазырых.**

ЩыIагъ ащ фэдэ бзылъфыгъэ

ЦIыф пэпчъ илъэныкъо гупсэу къызыщыхъугъэм епэсыгъэ гукъэкIыжьхэр игъашIэ къыщыдекIокIых. УицIыкIугъом епхыгъэ гукъэкIыжьхэр къабзэх, псыхъо къаргъом фэдэх. Ныбжьыр лъыкIуатэ къэс къызэтынэкIырэри, тызыфызэплъэкIыжьырэри нахьыбэ мэхъу. Ар ным иджэмакъэу пчыкIэм фэдэу гъашIэм игъэтхапэ къыхэIукIырэр. Ар гъунэгъухэу уицIыкIугъом къыошIэкIыгъагъэхэр.

Ахэм зэу ащыщыгъэу зигугъу къэсшIы сшIоигъор Бэтмыт Дзэгуащ. ЫцIэ къыгъэшъыпкъэжьэу, дзэ псау зэрищэн ылъэкIынэу бзылъфыгъэ лъэшыгъ.

Анахьэу згъэшIагъощтыгъэр къэбарыжъхэр гъунэрэ нэзырэ имыIэу зэришIэщтыгъэхэр ары. Янэ илъэси 105-рэ ыгъэшIагъ, илъэсипшIэ пIэхэлъэу Дзэгуащэ ар ыIыгъыгъ. Джа ныо фыжь цIыкIум къыфиIотагъэр щыгъупшагъэп къызыдырихьакIыгъ, пчыхьэ къэс гъунэгъу бзылъфыгъэхэм къафиIотэжьыщтыгъ. Сабыйхэр акIыгъоу ахэр ыдэжь къихьэхэуи къыхэкIыщтыгъэ. Сэри ахэм сащыщыгъ. Джы сигукъэкIыжьхэмкIэ, ащ фэдэ пшысэхэр тхылъхэм адэтэуи сяджагъэп. Сиакъыли тефагъэп фольклорыр сыугъоинэу. Сыныбжь зекъуми Дзэгуащэ сыIукIэн слъэкIыгъэп.

Зэо лъэхъаным чылагъохэм трактористкурсхэр бзылъфыгъэхэм мэзэ заулэкIэ къащарагъэухыщтыгъ ыкIи губгъом тракторымкIэ щылажьэщтыгъэх. Батмыт Дзэгуащи ахэм ащыщыгъ, «стахановкэкIэ» еджэщтыгъэх. ГъэшIэ кIыхьи иIагъ: илъэс тIокIиплIым ехъугъагъ.

IурыIупчъэу къыIощтыгъэхэм анэпэмыкIэу сыгу къинагъэр пшысэу «Хъырбыдзищ» зыцIагъэр ары. Пщым ипшъашъэ тхьалъэIукIэ епщэзэ кIэлэ тхьамыкIэ горэм къызэрэлъэхэнэжьыгъагъэм, ащ ыпкъ къикIыкIэ бай зэрэхъужьыгъагъэм ар афэгъэхьыгъагъ.

Дзэгуащэ ижъырэ сурэт техыгъэхэр бэу иIагъэх. Ахэм ахэтыгъ янэ иехэу революцием ыпэкIэ атырахыгъагъэхэри. Ау Дзэгуащэ лъфыгъэ зэримыIэм къыхэкIыкIэ ахэр къэнэжьыгъэхэкIэ сыгугъэрэп. А картхэм ащыщхэм ахэтыгъэх апэрэ адыгэ бзылъфыгъэ трактористкэхэри, нэмыкIхэри. Ахэм Дзэгуащэ ябригадирыгъ. Арышъ, ыцIэ къыгъэшъыпкъэжьэу дзэ псаум ипэщагъ.

БЗЭДЖЭЖЪЫКЪО Фатим.

ТЕАТРЭМРЭ ТИЦIЫФ ЦIЭРЫIОХЭМРЭ

Къыбготым уегъэлъэшы

Адыгэ Республикэм и Лъэпкъ театрэ ирежиссер шъхьаIэу, Урысыем инароднэ артистэу, Абхъазым изаслуженнэ артистэу, медалэу «Адыгеим и Щытхъузехь» зыфиIорэр къызыфагъэшъошагъэу Кукэнэ Муратэ июбилей пчыхьэзэхахьэ непэ филармонием щыкIощт.

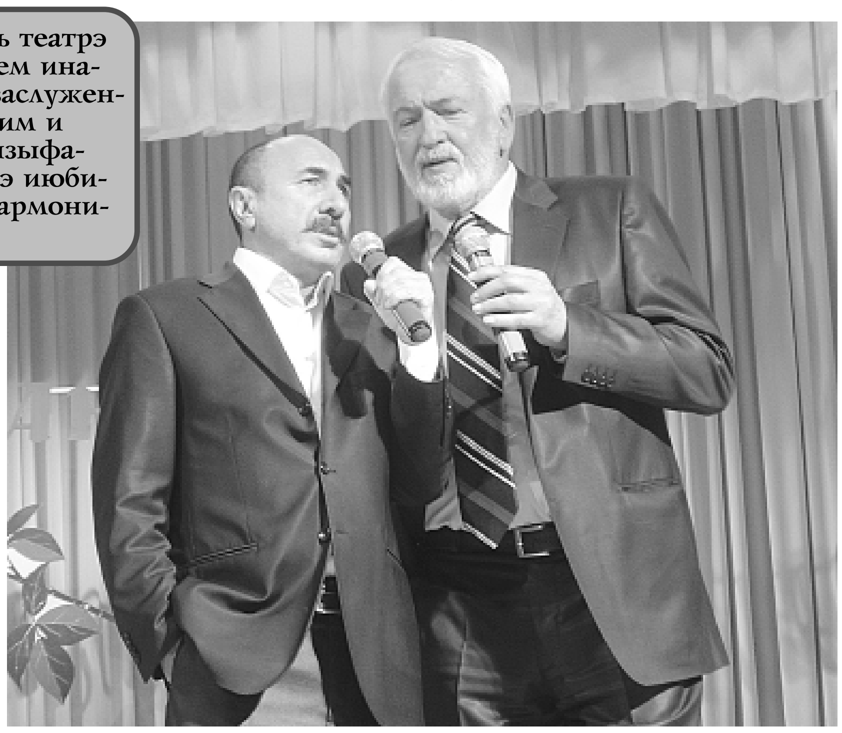

— Кукэнэ Муратэ уригъусэу ролыр къэпшIыныр къинэп, — еIо УФ-м ыкIи Къэбэртэе-Бэлъкъарым язаслуженнэ артистэу, Адыгеим инароднэ артистэу Зыхьэ Заурбый. — Сценэм утетэу узыдэгущыIэрэ артистым угурымыIо зыхъукIэ, ролыр къэшIыгъошIоп. УзыгурыIорэм угу къыдещаешъ, Iоф дэпшIэнкIэ IэшIэх мэхъу. Непэ къещхыщт, неущ къесын ылъэкIыщт. Дунаим зызэрэзэблихъурэм фэдэу артистым къышIырэ ролым кIэу зыгорэ хилъхьан ылъэкIын фае. Кукэнэ Муратэ ащкIэ щысэ тепхынэу щыт. Илъэс 30-м къехъугъэу тызэрэшIэ, театрэм зэныбджэгъу тызэфишIыгъ. О къыппкъырыкIэу ролым хаплъхьэрэм спектаклэр къегъэбаи. Нысхъапэм фэдэу сценэм утетыныр къезымыгъэкIурэмэ тащыщ.

— Ныбжьым емылъытыгъэу, роль гъэшIэгъонхэр къызэдэшъошIых. «Псэлъыхъохэр» шъорыкIэ сыда?

— Ар спектаклэ къодыеу къысщыхъурэп. Театрэм къыщытэплъырэ цIыфмэ ныбжьэу тиIэр арэп ящыкIагъэр. Образым гукIэ хэтэщэх. КъэтшIырэ рольхэр щыIэныгъэм къыхэхыгъэх. Хьэпапэрэ Хьачикрэ афэдэ хъулъфыгъэхэр чылэмэ зэрадэсыгъэхэр цIыфмэ ашIэ.

— ЦIыфхэр къышъодэIух, шъогъэщхых...

— Нэбгырэ заулэм яобраз зэугъоиIагъэу зы артистым къегъэлъагъо. Ролыр къызыхэкIыщтыр къэшIэгъуае. Къыбгот цIыфыр IэпыIэгъу къыпфэхъузэ, ролым икупкI улъэIэсы. Уизакъоу къэпшIырэ ролыр гъэшIэгъонэп. Гъунджэм уиплъэзэ сценэм утетыным Мурати сэри ар етэгъапшэ.

— Муратрэ орырэ шъузэгурымыIон, зэфэжъугъэгъун шъумылъэкIыщт Iофыгъо шъуазыфагу къитэджэн ымылъэкIыщтэу шъуиныбджэгъумэ къысаIуагъ.

— Сыд фэдэ шэн дэй Муратэ хэлъэу къысщыхъугъэми, фэзгъэгъун слъэкIыщт, ирольхэр дэгъоу къызэришIыхэрэм фэшI. Уготын, спектаклэм удыхэлэжьэн фае. ЩыIэныгъэм тыщызэгурэIошъ, тиIофхэри лъэкIуатэх.

— «Зыхьэ Заурбыйрэ Кукэнэ Муратрэ зэфэдэ артистых» къышъозыIокIырэмэ адешъогъашта?

— Сэ сыфаекIи Муратэ фэдэ артист сыхъущтэп. Мурати сэщ фэдэ хъущтэп. Хэти ичIыпIэ итэу ибжьэматэ шъоур релъхьэ. Сэ сызыфэгъэзагъэр сэгъэцакIэ. Тызэнэкъокъурэп, мэшIоку гъогум тызэготэу тырэкIо.

Технологэп — артист

— Мурат, театрэм екIурэ гъогум ошIэ-дэмышIэу утемыхъагъэми, узыхэдагъэр макIэп.

— Технологэу седжэнэу Краснодар щезгъэжьэгъагъ, кIэлэегъэджэ институтым ифилфак Мыекъуапэ сыщычIэхьэгъагъ. Художественнэ самодеятельностым сыхэтэу КВН-м, театрэм фэгъэхьыгъэ кружокым яIофшIэнхэм сахэлажьэщтыгъ. Спортыри сшIогъэшIэгъоныгъ. Тикъуаджэу Тэхъутэмыкъуае щыщэу, режиссер цIэрыIо хъугъэ ХьакIэгъогъу Къэсэй Ленинград къыщызэIуахыгъэ студием Адыгеим щыщхэр зэрэщеджэхэрэр мафэ горэм къысиIуагъ. Артист сыхъун зэрэслъэкIыщтыр Къэсэй ылъэгъугъущтыгъэкIэ енэгуягъо. Джаущтэу ащ ишIуагъэкIэ Ленинград сыкIуагъ, ушэтынхэр зысэтыхэм ыуж профессорэу Анушкевич сIапэ къыубыти, театральнэ студием сызэраштагъэр къысиIуагъ.

— Артист цIэрыIо ухъугъэшъ, ащ епхыгъэу сыоупчIы. Зы ролыр бэрэ къэпшIымэ уезэща?

— Зы спектаклэ нахь къэзымышIырэ театрэхэр дунаим тетых. Зы ролым сезэщэу зыкIи къыхэкIыгъэп.

— Роль шъхьаIэу къэпшIыгъэмэ къахэбгъэщы пшIоигъор къытэпIоным пае бэрэ уегупшысэщта?

— Сыкъызыщытхъужьырэп, ау сэ ролэу къэсшIыгъэмэ афэдэхэм Москва щыпсэурэ артистхэр акIэхъопсыхэу, ау алъамыгъэIэсхэу уахътэ къызэрякIурэр сэшIэ. Адыгэ, урыс, осетин драматургием сыхэлэжьагъ, IэкIыб къэралхэм ащатхыгъэ пьесэхэри театрэм къыщытэгъэлъагъох. ЗэкIэ рольхэр силъапIэх.

— Комедием нахь уфэщагъэу тэлъытэми, классикэм ипроизведениехэм атетхыгъэ спектаклэхэми уахэлажьэ. Узыфэдэ артистыр къытаIоба.

— Мамый Ерэджыбэ ытхыгъэхэри классикэм хэхьагъэхэу сэлъытэ. Комедиери щыIэныгъэм щыщ. Мольер сэ фэсэгъадэ Мамый Ерэджыбэ. ЦIыф зэхэлъэшъуакIомэ ярольхэри къэсшIыгъэх. Трагедием епхыгъ «В горах мое сердце» зыфиIорэр. Комедиер къэошIыми, гупшысэ ащ хэлъын фае. ЦIыфыр зэрэбгъэщхыщт закъом упылъыныр Iоф дэгъукIэ артистым фэслъэгъурэп.

— Мурат, джыри ролыбэ къэпшIы тшIоигъу. УипчыхьэзэхахьэУ филармонием щыкIощтым хэта хэлэжьэщтхэр? Уяни къэкIощта?

— Сянэ Тэхъутэмыкъуае дэс, илъэс 85-м ехъу ыныбжь, Хэгъэгу зэошхом хэлэжьагъ. Сипчыхьэзэхахьэ къэмыкIонэу тызэзэгъыгъ. АР-м иIэшъхьэтетхэр, синыбджэгъухэр, театрэр зыгъэлъапIэхэрэр, тисэнэхьат зышIогъэшIэгъонхэр Москва, Темыр Кавказым икъалэхэм къарыкIыщтых, артист цIэрыIохэр хэлэжьэщтых.

— Уишъхьэгъусэу Саидэ тхакIо, искусствэм фэлажьэ. УикIалэхэу Алый, Андзаур, Бэлла еджэх, сэнэхьат гъэшIэгъонхэр къыхахыгъэх. Уипчыхьэзэхахьэ дэгъоу кIонэу, театрэм ибэгъэшIэ артистхэм ащыщ ухъунэу, цIыфхэм IофшIэныш IукIэ бэрэ уятэнэу Тхьэм сыпфелъэIу.

— Тхьауегъэпсэу.

Сурэтым итхэр: **Зыхьэ Заурбыйрэ Кукэнэ Муратрэ.**

Тиконцертхэр

Насыпым IаплI ещэкI

ОрэдыIо цIэрыIоу Авраам Руссо иконцерт Адыгэ Республикэм и Къэлырагъо Академическэ ансамблэу «Налмэсым» и Унэ щыкIуагъ. ТIысыпIэ нэкI имыIэжьэу искусствэр зикIасэхэу залым чIэсыгъэхэр эстрадэ орэдхэм ягуапэу ядэIугъэх.

Авраам Руссо аужырэ илъэсым Америкэм щыпсэугъ. БзэджашIэхэм Москва къызыщауIэм ыуж врачхэр ащ къыщеIэзагъэх.

— СыкъауIи, лъыр скIэчъызэ, сымэхыгъагъ, — еIо Авраам Руссо. — КIочIаджэ сыхъугъэ къодыягъэп, — нэмыкI дунай, такъикъ заулэкIэ сыкIожьыгъагъ пIоми хъущт. Ащ фэдэ охътэ кIэкIым къыкIоцI уищыIэныгъэ гъогоу къэпкIугъэр унэгу къыкIэуцожьы.

— ЧIым уехыжьми, нэмыкI дунаим зыгорэущтэу ущэпсэу. Ар сэ спэкIэкIыгъэшъ, къасIорэр шъыпкъэ, — хэщэтыкIызэ игупшысэхэр лъегъэкIуатэх Авраам Руссо. — Ныбджэгъухэр, нэIуасэхэр, IахьылхэрIэпыIэгъу къыпфэхъух, гукIэгъоу ахэлъыр къыбдагощы. Ау сыдэу хъугъэми, анахьэу зыщыбгъэгъупшэ мыхъущтыр, узыфэшъыпкъэн фаер Тхьэр ары. Тхьэм ишIуагъэу къыуигъэкIырэр зыми ебгъэпшэнэу щытэп, — ар къахэщы зэкIэми. Насыпым IаплI ещэкIи, къыотэжьыщт...

ШIулъэгъу къабзэм, джэуап зыщимыгъотыгъэ шIулъэгъум, гурыIогъошIоу къыпфаблэрэ машIом фэбгъэдэн плъэкIырэ шIулъэгъум цыхьэу фэпшIырэм узэригъэгушхорэм, щыIэныгъэр ащ нэмыкIэу зэрэуигъэлъэгъурэм, уигугъэ къэуухъумэным, уимурад уфэкIоным афэшI шIулъэгъум гу лъэшкIэ, гу къабзэкIэ уфэкIон зэрэфаер артистым иорэдхэм къащеIо.

Нэфынэу зэхэщакIомэ концертым щагъэфедэрэми пчыхьэзэхахьэр нахь гъэшIэгъон къешIы. А. Руссо оркестрэр игъус, гъэтхэтыгъэм фэбгъадэу пчэгум къытепсэрэ нэфынэм зэпэжъыужьэу артистыр къыщэшъо. Зызэрифапэрэм, концертыр зэрэзэрищэрэ шIыкIэм искусствэм илъэныкъо зэрэшъхьафхэм афэгъэхьыгъэ гупшысэхэм уахещэ, зэфэхьысыжьхэр уегъэшIых.

А. Руссо Мыекъуапэ зэп концерт къызэрэщитыгъэр. Адыгеир икIасэу ащ къыIуагъ. Новороссийскэрэ Краснодаррэ ауж тикъалэ къэкIуагъ. Ставрополь, Налщык, Темыр Кавказым инэмыкIырэ къалэхэм ипчыхьэзэхахьэхэр ащыкIощтых.

Сурэтым итыр: **Авраам Руссо иконцерт Мыекъуапэ щэкIо.**

НэкIубгъом итхэр зыгъэхьазырыгъэр ЕМТIЫЛЪ Нурбый.

Зэхэзыщагъэхэр:
Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэр, иминистрэхэм я Кабинет

КъыдэзыгъэкIырэр:
Адыгэ Республикэм лъэпкъ IофхэмкIэ, IэкIыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адыряIэ зэпхыныгъэхэмкIэ ыкIи къэбар жъугъэм иамалхэмкIэ и Комитет
Адресыр: ур.Крестьянскэр, 236

Редактор шъхьаIэр

ДЭРБЭ ТИМУР

Редакцием зыдэщыIэр:
385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Первомайскэр, 197.
Телефонхэр:
приемнэр: 52-16-79,
редактор шъхьаIэм иапэрэ гуадзэр: 52-49-44,
редактор гуадзэр-пшъэдэкIыжь зыхьырэ секретарыр: 52-16-77.
E-mail: adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхьатыгъэр:
Урысые Федерацием хэутын IофхэмкIэ, телерадиокъэтынхэмкIэ ыкIи зэлъыIэсыкIэ амалхэмкIэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чIыпIэ гъэIорышIапI, зэраушыхьатыгъэ номерыр **ПИ №10-3892**

Гъэзетым къыхиутыхэрэм мышъыпкъагъэу къахафэхэрэмкIэ къэзытхыгъэхэм пшъэдэкIыжь ахьы. Къатхэхэрэмрэ гъэзетым щылажьэхэрэмрэ яеплъыкIэ зэтемыфэн ылъэкIыщт. Гъэзетеджэхэм къытфагъэхьырэ тхыгъэхэр зэхэтфыхэрэп ыкIи къэзытхыгъэхэм аIэкIэдгъэхьажьыхэрэп.

Зыщыхаутырэр
ОАО-у «Полиграф-ЮГ», 385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр, 268

Пчъагъэр 6431
Индексхэр 52161 52162
Зак. 451

Хэутыным узщыкIэтхэнэу щыт уахътэр Сыхьатыр 18.00
ЗыщыкIэтхэгъэхэ уахътэр Сыхьатыр 18.00